

VIURE A GAZA: ISLAMISME, AÏLLAMENT I BLOQUEIG

Zeinab Al Ghonaimi

Advocada, directora executiva del Center for Women's Legal Research and Consulting (CWLRC)

Ponència transcrita, pronunciada en àrab

Gràcies a la Fundació Alfonso Comín per donar-me l'oportunitat de ser amb tots vosaltres aquí a Barcelona, és la primera vegada que visito el vostre país, si hi ha una cosa meravellosa és el que una persona sent, sobretot si està vivint en una gran presó o en un camp de concentració com la presó en la qual vivim a la Franja de Gaza, és sentir que hi ha persones que mostren solidaritat, persones que pensen en nosaltres, i això ens dóna l'esperança de pensar que no estem sols, que existeixen persones que estan al nostre costat. Ens dóna molta paciència, molta força, per poder resistir sobretot, per poder ser molt més forts en la nostra resistència.

Si m'ho permeteu, diria que la guerra contra la Franja de Gaza va ser una etapa molt important al principi de l'any 2009, tot el món sencer ha rebut l'any 2009 amb festivals i amb celebracions i nosaltres hem rebut l'any 2009 amb una celebració una mica estranya perquè els israelians han insistit en tornar la nostra nit en dia, perquè les persones normalment a la nit, la nit del 31 de desembre, que és la nit de Cap d'Any, amb música i amb festivitats i nosaltres, les nostres festivitats han estat les bombes, i les nostres espelmes han estat totes aquestes bombes que l'exèrcit israelià ens ha regalat aquest Cap d'Any.

No parlaré de tots els elements perquè tots vosaltres heu vist a la televisió fotografies de mort, de violència, de víctimes, però només per poder refrescar la vostra memòria m'agradaria parlar una mica de totes aquestes imatges que heu vist qui les ha patit. Un milió i mig de palestins viuen a la Franja de Gaza, la Franja de Gaza és una franja molt petita geogràficament que té una superfície de menys de 365 km², i en aquests 365 km² tenim un milió i mig de persones. En aquesta franja tenim cases que estan molt apretades perquè no hi ha cap mena de terres agrícoles perquè per culpa del setge que patim per part de l'exèrcit israelià ha fet que tots estem vivint uns al costat dels altres, sembla com si estiguéssim vivint no d'una manera horitzontal sinó vertical, els uns a sobre dels altres, perquè les cases estan tan a prop les unes de les altres que això no ens dóna cap mena de llibertat i d'aire per respirar. L'exèrcit d'ocupació ha volgut crear una presó perquè no vol que puguem sortir. Per exemple hi ha una porta que es diu Eretz, al nord, que està completament tancada, totes les portes d'entrada i de sortida comercial estan tancades i només les obre l'exèrcit israelià quan permet entrar el que ell vol, no el que necessitem nosaltres, però tot i així els palestins ens hem acostumat a poder moure'ns tot i la presència de l'exèrcit, llavors tot el que no hem pogut fer passar per la terra hem creat uns túnels que es comuniquen amb el territori egipci per poder entrar i sortir i llavors aquests túnels han esdevingut les úniques portes que teníem a Gaza. Però aquests túnels també s'han transformat en unes portes de mort, perquè molts palestins han intentat agafar aquests túnels per poder sortir o entrar a aquesta franja i han mort durant l'operació.

Tota aquesta vida de setge, de guerra, portem dos anys vivint-la, des del moment en què el Govern de Hamas ha arribat a tenir l'autoritat. Si recordeu, al principi de l'any 2006 hi va haver eleccions generals i les va guanyar el partit de Hamas i tothom va estar molt content perquè aquestes eleccions van ser democràtiques. Però l'autoritat

israeliana no va acceptar el resultat del vot del poble palestí perquè Israel volia només controlar el poble palestí segons els seus interessos i a partir d'aquí vam passar al setge. Totes les guerres, tots els atacs, totes les colonitzacions que va patir durant tots els últims anys van ser molt durs, però aquesta última guerra va ser la pitjor, va ser la més difícil, va ser la més injusta i desigual perquè ho va deixar tot destruït una altra vegada. Vosaltres heu vist totes aquestes imatges als mitjans de comunicació però hem de recordar que aquesta guerra no va ser una guerra justa, equilibrada. L'exèrcit israelià va portar a terme 2.500 atacs aeris durant aquesta guerra sobre la Franja de Gaza, va utilitzar durant aquests 21 dies la meitat del seu exèrcit de l'aire, els avions israelians van deixar caure sobre Gaza un milió de quilos, 1.000 tones de bombes sobre Gaza, els helicòpters israelians van portar a terme més de 1.000 atacs aeris i els avions de guerra F-16 van portar a terme més de 1.500 atacs aeris, van atacar més de 200 llocs i des del 27 de desembre de 2008 vam tenir més de 1.440 víctimes màrtirs, i el nombre de màrtirs entre els nens petits va ser de 431 nens. Imagino que les heu vist als mitjans de comunicació. Entre les dones, 114 van morir per culpa d'aquests atacs i fins i tot la gent gran i les persones que no tenen cap mena de possibilitat de fugir, van ser 120 les víctimes entre aquestes persones. Es van omplir els cementiris, fins i tot les persones de les ambulàncies, el personal paramèdic també, entre ells 16 van morir. Teniu les bombes fosfòriques, que estan totalment prohibides internacionalment, que van no només cremar coses sinó que van provocar també moltes malalties i no sabem les conseqüències d'aquestes bombes fins a quin punt arribaran en el futur. Tenim també les víctimes no mortals, i aquí estic parlant de tots els nivells de la població, homes, dones, nens, gent gran, el 40% dels ferits eren dones i nens. Pel que fa a les infraestructures destruïdes, estem parlant de 4.100 habitatges que han estat completament destruïts. I pel que fa als habitatges que van ser parcialment destruïts en són 17.000 i estic parlant de mig destruïts, no completament. Per culpa també de les destrosses en les terres agrícoles estem parlant de 311.000 dòlars de pèrdues i, pel que fa als edificis públics, estem parlant de 68 edificis que pertanyen al Govern que van ser destruïts. 92 mesquites van ser destruïdes, és clar que van pretendre que d'aquestes mesquites sortia gent armada, però la gent armada no pot estar dins una mesquita, això tothom ho sap, si han d'estar en un lloc estan normalment a les fronteres. És una guerra que ha portat la destrucció completa a la Franja de Gaza. Pel que fa a les escoles i a les Facultats universitàries en són 29 les que han patit això, hi hagut escoles on hi havia també gent refugiada, dones, nens, gent gran, que han patit aquests atacs. Pel que fa a les ambulàncies sobretot, n'eren 20 i les atacaven i a tota mena d'automòbils per no deixar-los portar els ferits als hospitals. Pel que fa a les fàbriques, unes 1.500, estic parlant de tota mena d'indústries. Llavors, hi havia guerra, tot estava tancat, les botigues estaven tancades, les fàbriques també. Si ells pretenien que estaven atacant als milicians, per què han atacat aquestes fàbriques que estaven tancades? Perquè volien destruir tota l'economia, hi ha milions de dòlars de pèrdues. Això només és per donar-vos una idea ràpida del que va passar durant aquesta guerra contra la Franja de Gaza al mes de gener.

Aquesta no és una operació equilibrada perquè va ser un atac contra la Franja de Gaza, ells deien que estaven darrera les milícies revolucionàries però si un coet surt de la Franja de Gaza, un coet casolà que està fet de qualsevol manera, quan ataca territori israelià no pot comparar-se de cap manera amb totes aquestes destrosses i tota aquesta violència que va patir la Franja de Gaza. I això ens fa pensar que l'operació de Gaza va ser totalment injusta i desequilibrada i això va deixar unes destrosses i va deixar uns resultats catastròfics pel que fa al nivell social i al nivell econòmic. I també de la mort de les persones, hi va haver famílies sense pares, dones sense marit, nens sense pare ni mare, que pagaran un preu encara molt més gran en el futur. I, com heu vist, també s'han destrossat fins i tot les terres agrícoles, no només els habitatges i els edificis sinó també les infraestructures, van bombardejar fins i tot les clavegueres perquè volien absolutament bombardejar tot el que hi havia, estructures i infraestructures. I a més a més també hi va haver problemes psíquics i personals entre les persones, la por contínua, aquesta angoixa també contínua, i aquesta sensació de no tenir pau enlloc, de no tenir seguretat enlloc, els nens estan patint molts problemes

psicològics, també a les escoles els professors parlen per exemple de problemes de violència que sorgeixen entre els nens i el joc més important entre els nens és el joc de la guerra, no només en els nens petits sinó fins i tot en els adolescents, estic parlant de dotze, tretze i quinze anys també, que han esdevingut molt violents. Tot això és el resultat d'aquesta angoixa, d'aquesta por. I també les dones van sentir aquesta angoixa i aquesta por, la situació de la dona a la Franja de Gaza va ser molt difícil i ho és encara ara perquè la dona necessita tenir aquesta responsabilitat de donar seguretat als seus fills i, si ella no se sent segura, llavors com pot donar seguretat a la seva família, perquè se suposa que és la mare la que ha d'oferir seguretat, si no la té com la pot oferir als seus fills? Una de les dones, per exemple, em va explicar que quan van veure caure una bomba sobre els ministeris, just al davant de casa seva quan ells estaven dormint, i van sentir el primer coet, la primera bomba -perquè sempre hi ha una primera bomba i després segueixen tota la resta de les bombes-, ella tenia dos fills, ella i el seu marit van saltar a sobre d'un dels dos nens i van dormir a sobre dels seus nens, el pare a sobre d'un i la mare a sobre de l'altre, i llavors ells els van fer mal perquè estaven damunt dels nens perquè els volien salvar amb molta força. I això és una situació que va passar a totes les cases. Nosaltres estàvem just al centre i sentíem totes les bombes que arribaven de tot arreu a la Franja i llavors sentíem por, sentíem angoixa i sentíem frustració perquè no podíem fer res. És una sensació horrible sentir-se impotent, incapaç de fer el que sigui perquè jo no podia sortir, no podia respondre, no podia aturar aquesta violència, perquè la majoria de la gent no té armes, no té res, i la gent intentava lluitar per aconseguir la seva seguretat i la seguretat dels seus fills mentre queien les bombes des dels avions israelians, però cadascú de nosaltres, els homes, les dones, els fills, hauríem volgut tenir bombes, no per matar israelians sinó per poder salvar-se.

Aquesta guerra va ser una guerra de destrucció, no va ser el que van intentar els israelians explicar al món com una guerra de resposta i una guerra de defensa, no va ser una guerra de defensa en absolut. La situació, la visió d'aquest setge complet i que segueix fins avui és una prova d'això, el que vol Israel és acabar amb Hamas, és el que diu, perquè diu que té por de Hamas, i té por perquè és una organització terrorista, però nosaltres a nivell interior a Palestina podem arribar a acords o podem estar totalment en contra dels uns dels altres però no acceptem de cap manera que qualsevolacció nostra sigui tractada com un terrorista. Jo no sóc de Hamas en absolut i sóc contrària a nivell polític i a nivell social en alguns dels assumptes dels que parla Hamas a nivell interior pel que fa, per exemple, a la imposició de la *sharia* islàmica a la vida normal dels ciutadans, i estic en contra també, no estic d'acord amb les direccions polítiques i les idees i les ideologies que tenen, però tampoc accepto en absolut que hi hagi una guerra destructora contra Hamas perquè Hamas forma part del poble palestí i Hamas ha estat votada pel poble palestí en eleccions democràtiques i jo no estic d'acord que es tracti un partit palestí com a terrorista perquè quan les bombes van caure, aquestes bombes no van triar aquest és de Hamas, aquest és de Fatah i l'altre és d'un altre partit, les bombes van caure a sobre de tothom. Els ciutadans, la població civil, no té cap mena de culpa, aquests 417 nens no eren de Hamas, no eren de Fatah, no eren de ningú, no eren militants, eren nens. I llavors el que fa Israel és aprofitar aquests problemes interns que tenim per poder atacar la Franja de Gaza sota la suposició que tots els palestins de la Franja de Gaza són terroristes. I com he dit abans, jo tot i que estic en contra de Hamas i de la seva ideologia, estic també en contra de que es digui que aquesta guerra és contra el terrorisme, que Hamas és un partit terrorista.

Això ens obre la porta per poder parlar de la guerra i de la divisió política que tenim, perquè això ho sap tothom, tenim unes diferències com a totes les nacions, a tots els països, som diferents, és clar això passa a tot arreu, tenim divisions, tenim diferències, som semblants a la resta dels pobles i dels països del món, i nosaltres voldríem treballar perquè acabi aquesta divisió interna, perquè aquesta divisió interna l'aprofita Israel. El que fa Israel, de fet, és intentar aprofundir encara més aquesta bretxa entre els palestins, si segueix amb el setge de la Franja de Gaza, segueix amb aquesta

divisió que hi ha, enfortint aquesta divisió que hi ha entre els palestins i alhora també Israel està aquí amagant la guerra contínua diària que té contra Cisjordània, perquè cada dia hi ha moviments amagats de destrucció d'habitatge, de creació d'aquest mur de contenció i de divisió, de colonització. És una guerra diària. Israel va utilitzar aquest atac a Gaza per poder seguir amb les seves accions cada dia d'una manera amagada sense que es vegi, perquè totes les televisions, totes les càmeres, tots els satèl·lits estaven allí centrats en el que passava a Gaza, mentre la guerra diària estava tenint lloc a Cisjordània, sense que hi hagi cap mena de càmera, sense que hi hagi cap persona que en parli. I això interessa a Israel perquè el que vol és que els palestins no arribin mai a cap mena d'acord entre ells perquè la pressió sobre l'Autoritat Nacional, l'autoritat del president Abu Mazen a Cisjordània, pressionant-los, obligant-los a acceptar moltes obligacions que imposa Israel. Perquè Gaza, com he dit abans, és una terra, és un rectangle, és més coherent, en canvi, el que s'està fent a Cisjordània és una mena de guerra que és completament diferent, que crea obstacles entre les diferents parts per crear més pressió sobre les dues parts, aprofundir la bretxa i crea també aquestes angoixes i aquests dubtes entre les persones i aquesta por, perquè cada dia el que està passant és que són persones que pertanyen a Hamas, que són fetes presoneres per crear encara més divisió i encara més angoixa entre els palestins. I aquesta divisió no és bona per a nosaltres, només és negativa. Ara les autoritats polítiques estan intentant arribar a un acord a El Caire i nosaltres, com a palestins, esperem que les dues parts puguin arribar a una solució, puguin arribar a un acord. Jo sé perfectament que hi ha moltes dificultats per poder arribar a un acord d'una manera ràpida perquè existeixen dos programes, el programa de Hamas, que es basa en el fonamentalisme religiós, i també hi ha programes de les altres forces polítiques que són programes totalment laics i és clar que existeix una bretxa important, un abisme entre la laïcitat i el moviment islamista, però jo estic segura que el nostre poble, que aquests grups polítics tenen la idea i la voluntat de poder arribar a un acord per poder portar la dignitat al poble palestí i espero que puguin arribar a un acord, això és l'esperança i això és el que desitgem tots.

Joan Roura ha parlat abans de l'impacte que poden tenir les activitats de Hamas sobre la Franja de Gaza. De moment Hamas no ha intentat imposar la religió directament fins ara, però és clar, si arriben a tenir el poder únic sobre la Franja de Gaza, llavors ja portaran a terme totes aquestes agendes, tots aquests calendaris d'una manera directa. Llavors has de començar a intentar imaginar noves lleis i noves maneres d'imposar la *sharia*, totes les nostres lleis de fet estan una mica basades en la *sharia* islàmica perquè som una població musulmana i és la religió que accepta tothom, i això és democràcia, però Hamas és més extremista en aquest sentit. Però fins ara no s'han aplicat cap mena de lleis que de veritat siguin extremistes i fonamentalistes. Però pel que fa a la vida diària, pel que fa a les oracions a les mesquites, pel que fa també a les manifestacions públiques dels religiosos a aquestes mesquites, sí que parlen de la necessitat d'aplicar la *sharia*. Per exemple no s'ha obligat a les dones que com jo no porten el vel a portar-lo, però hi ha una propaganda tan important sobre això a les mesquites, a les escoles i a tot arreu que ha fet que moltes dones, d'una manera personal, sense cap mena d'obligació, portin el vel, potser perquè tenien angoixa o por de tenir problemes, no sabem, o fins i tot perquè les dones volien caminar tranquil·lament pel carrer sense sentir cap mena de paraules ofensives. Però Hamas el que farà és imposar aquestes idees, estic segura, si fos l'única autoritat. Per això nosaltres esperem que arribin a un acord i que Hamas sigui una part del Govern. I això deixarà més terreny per a la democràcia a la vida dels palestins.

Jo em quedo aquí, espero que no hagi estat massa llarga per a vosaltres, i espero que us hagi donat potser una mica més d'aclariments sobre la vida diària dels palestins a la Franja de Gaza durant la guerra i després d'aquesta guerra. Moltes gràcies.